

«Пізнавати, щоб перемагати»

Юрій БОШИЦЬКИЙ, професор, ректор КУП НАН України

Розмовляв **Славик БІГУН**
vsbihun@yur-gazeta.com
«Юридична газета»

Нещодавно професора Юрія Бошицького затверджено на посаді ректора Київського університету права НАН України. Ми зустрілися з ректором Бошицьким, аби дізнатися про бачення подальшого розвитку університету та можливостей розвитку юридичної кар'єри студентів.

■ **Пане Бошицький, вітаємо вас із призначенням на посаду ректора Київського університету права НАН України (КУП). Чим ваш юридичний заклад відрізняється від інших?**

— Київський університет права НАН України — це єдина освітня установа в системі НАН України — заклад, який інтегрує освітню і наукову діяльність ще з 1995 року — року створення. Впроваджуючи новітні освітні технології — не лише комп'ютеризуючи навчальний процес — ми проводимо майстер-класи провідних учених і політиків держави. Ми маємо потужний викладацький склад — академіків і членів-кореспондентів НАН та АПрН України, докторів наук і професорів. Університет надає можливість науковцям Інституту Корецького, який понад 60 років є центром юридичної наукової думки, апробувати новітні наукові концепції у лекційних аудиторіях.

Унікальність КУП ще й у тому, що заклад виховує гармонійну особистість. Профпідготовка студентів доповнюється діяльністю у театральній студії «Версії», танцювальних гуртках, співочих колективах, спортивних секціях із регбі, міні-футболу, баскетболу. Заклад реалізує акції, які підтримуються не лише Святошинським районом, а й міською адміністрацією. Зокре-

ма, цього року зrealізовано програму «Пізнай свій край» та «Вимкни комп'ютер та посади дерево».

Головне, що КУП має «власне обличчя», що робить його конкурентноздатним, одним із кращих.

■ **Університет славиться своїми успішними випускниками. Кого з них ви вважаєте найбільш успішними?**

— Усіх випускників, які отримали путівку в життя у нашому закладі. Вони тут здобули солідну професійну підготовку та вміння застосовувати знання на практиці. Тай сформували свою особистість. Успішними ж є ті, хто зміг на практиці підтвердити високе звання випускника КУП НАН України. Якщо ж говорити про установи, де вони працюють, то це Секретаріат Президента, ВРУ, Мін'юст, судові та правоохоронні органи, прокуратура, установи банківської системи, юридичні фірми, нотаріальні та адвокатські контори. Більше десяти випускників стали кандидатами наук, а п'ять — викладачами КУП.

■ **Яка, на вашу думку, формула успіху студента?**

— Успішний студент — це особистість, яка поєднує у собі навчальну, наукову, творчу та громадську активність. Ті з них, хто навчиться поєднувати зазначені напрямки, стає дійсно успішним. Формулу успіху ми внесли до університетської геральдики — «discere est vincere» — пізнавати, щоб перемагати.

■ **Які критерії ви вважаєте головними у визначенні якості юридичної освіти?**

— Насамперед, передумовою є високопрофесійний професорсько-викладацький колектив і хороший підготовчий рівень студентів, які прийшли навчатися. По-друге,

база: сучасні підручники й посібники, курси лекцій, підготовлені викладачами; а також можливість обміну за різноманітними програмами з іншими вишами, у першу чергу — закордонними. По-третє, реальні, обгрунтовані навчальні програми і, водночас, висока успішність студентів. Показником якості освіти виступає кількість студентів-переможців олімпіад, творчих конкурсів. По-четверте, і це дуже важливо, формування особистості, яка має високі професійні знання та особисті риси.

■ **Чи вважаєте ви критерієм якості відсоток працевлаштованих випускників?**

— Так. Нами ведеться облік студентів випускного курсу, які працюють за спеціальністю, хоча і не повний день. Таких — відсотків 20. Загалом же відсоток працевлаштованих випускників стаціонару за спеціальністю — 80-85. Серед «заочно-дистанційників» — значно вищий, оскільки вони вже працюють на «юридичних» посадах.

■ **Доречі, в США майже кожен ЮНЗ має центр працевлаштування. Ви не плануєте започаткувати щось подібне?**

— Ми вже створили такий центр — успішно функціонує філія Київського молодіжного центру праці. Його мета — вирішення питань працевлаштування молоді, забезпечення її зайнятості у вільний від навчання час, сприяння розвитку молодіжних ініціатив у трудовій сфері, підготовка та підвищення кваліфікації молоді. Філія надає доступ до інформаційного банку вакансій, постійне, тимчасове та сезонне працевлаштування у вільний від роботи час, підтримку ініціатив молоді до початку власної підприємницької діяльності, можливість

участі в тренінгах і круглих столах, організації стажування, підвищення кваліфікації та навчання за кордоном, у пізнавальних турах по Україні та молодіжних соціальних проєктах і програмах.

■ **Яка вартість річного навчання в КУП? За який час студент «відробить» затрачені на навчання кошти?**

— З розрахунку середньої місячної зарплати юриста у 3000-4000 грн, то за три роки.

Загалом, рентабельність юридичної освіти залежить від рівня життя та політики держави. Порівняно з іншими вишами, оплата за навчання КУП НАНУ далеко не найвища в країні. Вона встановлюється на кожен навчальний рік, виходячи з бухгалтерського розрахунку та на підставі ретельного аналізу ринку освітніх послуг в галузі юриспруденції. Вона враховує якісний склад викладачів, кількість годин лекційних і семінарських занять та витрати, передбачені законодавчо. Сума плати за навчання є незмінною з першого курсу і до закінчення студентом закладу, оскільки у договорі на надання освітніх послуг зазначається загальна сума за весь термін навчання. Можлива семестрова чи помісячна оплата, діє система знижок, яка поширюється на викладачів вишу та їхніх дітей, співробітників Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України та їхніх дітей, напівсиріт, сиріт і студентів інвалідів (це 20-25% суми). Таких осіб у нас немало. Також є студенти з високою академічною успішністю, громадською діяльністю, які отримують стипендії компаній «Союз-Віктан», «Златобанк», ЮФ «Дельта», іменні стипендії В. М. Корецького і Б. М. Бабія. Таких студентів у нас теж багато.

■ **Зараз говорять про те, що юридична освіта не є практичною. Якщо ви погоджуєтесь з такою думкою, то як ви долаєте цю проблему в КУП?**

— Такої проблеми в університеті нема. І я так не вважаю. Практичну національність теоретичної підготовки забезпечують передусім практичні завдання (тести, задачі) у процесі вивчення галузевих дисциплін. Також — проходження практики студентами 2-го курсу у місцевих держадміністраціях, 3-го курсу — в органах прокуратури і 4-го курсу — в органах судової системи України. На старших курсах спеціалізовані дисципліни читають юристи-практики — судді, прокурори, нотаріуси,

адвокати. Велике значення я приділяю юридичній клініці «Фенікс», де наші студенти набувають хороший практичний досвід, надаючи безкоштовні юридичні консультації широкому колу незахищених верств громадян.

■ **А скільки відсотків викладачів у КУП займаються практичною діяльністю?**

— Спеціального обліку ми не ведемо, однак можна сказати: відсоток викладачів, що працюють постійно, становить приблизно 30-35. Їхня практична діяльність пов'язується з адвокатурою та консультуванням населення. В основному ж наші викладачі займаються у вільний від освітньої діяльності час науковою роботою та підготовкою дисертаційних досліджень.

■ **Ви не бачите проблеми в тому, що педагоги, які викладають практичні дисципліни (не теорію та філософію права) не займаються активною юридичною діяльністю?**

— Ні, не бачу. Перш за все тому, що процес викладання повинен мати систематичний характер. Підготовка до лекцій, перевірка робіт, рефератів займає багато часу і потребує значних інтелектуальних та енергетичних затрат. Основним призначенням вишу є надання солідної теоретичної підготовки. Якщо ж практичною діяльністю займатися на професійному рівні, то це буде відбуватися за рахунок освітньої, що матиме значні негативні наслідки. Водночас досвід практиків для нас є конче важливим, і ми запозичуємо його через систему майстер-класів, які ведуть визнані та відомі в країні судді, адвокати, прокурорські працівники тощо.

■ **Яку форму вдячності від студента (як викладач чи ректор) ви вважаєте найбільшою?**

— Категорія «вдячність» має дуже широкий характер. Вважаю, що вдячність студента повинна проявлятися у його бажанні вчитися, брати участь у громадській роботі, у його вихованості та ввічливому ставленні до старших товаришів, якими є педагоги, відданому ставленні до майбутньої професії та глибокій повазі до своєї alma mater. Найбільше ж вдячність виявляється в очах студента, коли вони віддзеркалюють його душу і сприймають твої ідеї чи думки. Саме такими студентами пишається КУП, який ми вважаємо навчальним закладом майбутнього.